

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/101/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715200162
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3715200162.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Stanislavy Mikláňkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. a Z. I., narodení XX. júna XXXX, bytom ako otec, zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, deti rodičov T. I., narodeného XX. februára XXXX, bytom I. XXXX/XX, X. B. a L. I., narodenej XX. februára XXXX, bytom J. 9, B., o návrhu matky na zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 3. novembra 2015, č. k. 5P/1/2015-68, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím (v poradí druhým) rozhodnutím zamietol návrh matky detí zo dňa 12.01.2015 na zníženie rozsahu jej vyživovacej povinnosti k maloletým deťom z doterajších 180 eur na obe deti na 60 eur na obe deti. Svoj návrh odôvodňovala tým, že od marca 2015 nastupuje na materskú dovolenku a bude mať vyživovaciu povinnosť. Otec detí s návrhom matky nesúhlasil a poukázal na výdavky, ktoré je potrebné na deti vynaložiť.

Okresný súd po doplnení dokazovania v intenciách zrušujúceho uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné predpoklady na kladné rozhodnutie o návrhu matky detí na zníženie výživného. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že naposledy bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 9.2.2011, č.k. 11P/111/2010-25 právoplatným 27.4.2011, ktorým bolo výživné na maloleté deti, zverené do starostlivosti otca, zvýšené zo sumy 50,- Eur na sumu 90,- € mesačne na každé dieťa s účinnosťou od 1.10.2010. V tom čase matka maloletých pracovala v Tatrabanke, a.s. s priemerným mesačným zárobkom 580,- €, žila s priateľom, inú vyživovaciu povinnosť nemala. Otec maloletých pracoval v spoločnosti HANIL E-HWA Automotive Slovakia, kde dosahoval príjem okolo 500,- € mesačne, žil s priateľkou, inú vyživovaciu povinnosť nemal. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8.3.2012, č.k. 3P/19/2012 právoplatným 16.3.2012 bol zamietnutý návrh matky, ktorým sa domáhala zníženia výživného z dôvodu, že sa sama pripravila o stály príjem, keď skončila s Tatrabankou, a.s. pracovný pomer dohodou. V tom čase matka maloletých bola evidovaná na úrade práce a poberala hmotné zabezpečenie vo výške 400,- €. V súčasnosti je matka maloletých na materskej dovolenke, od 23.3.2015 poberať materskú dávku v priemernej mesačnej výške 604,69 € mesačne. Dňa 27.04.2015 sa jej narodil mal. Dominik. Pred nástupom na materskú dovolenku pracovala v Sberbank Slovensko, a.s., kde priemerný mesačný príjem podľa potvrdenia zamestnávateľa predstavoval sumu 812,40 € netto. Nevlastní žiadny hnutelný ani nehnuteľný majetok, žije s priateľom u jeho rodičov, ktorým prispievajú na výdavky na domácnosť a stravu 300,- € mesačne. Ďalej spláca pôžičky vo výške 200,- € mesačne, ktoré má od Tatrabanky, a.s. a Slovenskej sporiteľne, a.s. v celkovej výške asi 15.000,- €. Priateľ matky maloletých pracuje s príjmom 530,- € mesačne netto. Otec maloletých pracuje v spoločnosti Bonfiglioli Slovakia, s.r.o. s priemerným mesačným príjmom 765,35

€ netto. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou a jej dvoma deťmi z predchádzajúceho manželstva. Výdavky na maloletých predstavujú bežné školské poplatky (ZRPŠ 30 Eur, pracovný zošit SJ - 8 Eur, pracovný zošit AJ - 18 Eur), príspevok na plaváreň, keďže deti navštevujú plaveckú triedu 6 Eur, plavecká výstroj (plavky, okuliare) 38 Eur, futbalový krúžok 18 Eur, dres, kopačky 28 eur, poplatok FC 30 eur, stravné lístky + mliečna karta 50,- €, pohybový krúžok 8,- € mesačne, turistická obuv 29 Eur. Je potrebné častejšie im zakupovať oblečenie, topánky, s otcom sa venujú lyžovaniu, korčuľovaniu, plávaniu, každoročne chodia do pobytových táborov, návšteva školy v prírode stála 95,- € na jedného. Ďalšie výdavky predstavujú poplatky za byt 195 Eur, úrazová poisťka 30 Eur, hypotéka 265 Eur, detský účet so šetrením 20 Eur. Na svoje zistenia okresný súd aplikoval ustanovenia § 78 ods. 1, § 62 ods. 1, 2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Okresný súd zdôraznil, že matka síce nastúpila od marca 2015 na materskú dovolenku, jej príjem sa však v porovnaní s obdobím, keď sa naposledy určovalo výživné neznížil, naopak mierne sa zvýšil o sumu 24,69 Eur (pred nástupom na materskú dovolenku sa jej príjem zvýšil o 232,40 Eur). Skutočnosť, že narodením mal. L. sa na strane matky zvýšili výdavky, tieto sú však čiastočne kompenzované vyživovacou povinnosťou otca mal., a to nielen k dieťaťu ale aj k matke podľa § 74 Zákona o rodine a túto v žiadnom prípade nemožno prenášať na oprávnených vo forme zníženia výživného. Príjem otca sa síce zvýšil približne o 265,35 Eur, avšak na druhej strane sa podstatne zmenili pomery aj na strane oprávnených, keď v čase poslednej úpravy výživného maloletí navštevovali materskú školu, teraz sú školopovinnými, takmer o 5 rokov starší, čím výrazne vzrástli výdavky na ich výživu, na nákup školských potrieb, ošatenie a pod. Maloleté deti majú pretrvávajúce zdravotné problémy s očami, ktorá skutočnosť si preukázateľne vyžaduje zvýšené výdavky. Za danej situácie sa návrh matky na zníženie výživného javí ako účelový, nová vyživovacia povinnosť matky, o ktorú skutočnosť oprela svoj návrh, v danom prípade sama o sebe bez zohľadnenia ostatných právne relevantných skutočností nemôže byť dôvodom pre zníženie jej vyživovacej povinnosti k maloletým. Uvedené má oporu aj napr. v Rakúskom právnom poriadku, kde sa výživné stanovuje paušálnym určením - percentuálnou sadzbou z príjmu rodiča, pričom narodenie alebo existencia ďalších vyživovacích povinností rodiča sa do zníženia % sadzby výživného pretavuje len minimálne, teda znížením pre každé dieťa len o 1 %. Splácanie dlhov matkou, súd nevzal do úvahy s poukazom na § 62 ods. 5 Zákona o rodine, keďže vyživovacia povinnosť má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov. Napriek tomu, že doteraz určené výživné nepokryje potrebné výdavky maloletých, súd po zhodnotení pomerov matky dospel k záveru, že táto nie je schopná za danej situácie platiť vyššie výživné, a preto mal súd za to, že je potrebné ponechať v platnosti výživné určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P 111/2010 a návrh matky na jeho zníženie ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto rozsudku matka detí podala včas odvolanie. Navrhla zrušiť rozsudok okresného súdu a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť rozsudok okresného súdu a znížiť rozsah jej vyživovacej povinnosti na 100 eur mesačne na obe deti. Deklarovala odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., t. j. nesprávne skutkové zistenia. Uviedla, že návrh na zníženie výživného podávala z toho dôvodu, že v súčasnosti je na materskej dovolenke a nemá svoj pôvodný príjem zo zamestnania. V napádanom rozsudku je na jednej strane konštatované, že jej príjem v súčasnosti ako príspevok rodičovskej dovolenky predstavuje sumu vo výške 198,40 eur mesačne. Zároveň sa v napádanom rozsudku konštatuje, že nevlastní žiadny hnutelný majetok, rovnako ani nehnuteľný, čo je pravdou. V danej súvislosti poukazuje na jej súčasné rodinné zázemie. Žije s priateľom, ktorý je otcom jej novonarodeného dieťaťa, a to v dome jeho rodičov. Priateľ prispieva zo svojho príjmu na hypotéku na dom mesačne 200 eur a na ďalšie výdavky spojené so zabezpečením existenčných potrieb prispieva mesačne sumou vo výške 300 eur. V neposlednom rade pripomína, že spláca pôžičku vo výške 200 eur mesačne. Celý príjem jej partnera je spotrebovaný na vyššie uvádzané položky a jej rodičovský príspevok slúži pre pokrytie ich potrieb spolu s dieťaťom. Tieto skutočnosti evidentne však prvostupňový súd neskúmal, a to opäť, nakoľko jej návrh formálne a urýchlene zamietol. Nie bez významu je i fakt, že často je spolu s jej priateľom odkázaná na finančnú pomoc jeho rodičov. Taktiež je neprípustné porovnávať Slovensko s Rakúskom. V Rakúsku totiž aj materská dávka je na inej úrovni ako na Slovensku, no na to asi súd v Považskej Bystrici nepomyslel. Súď ďalej spomenul aj to, že neberie do úvahy jej dlhy, ale dlhy otca maloletých do úvahy berie. Čiže opäť je tu nadržovanie na strane otca. Existujú rodiny, ktoré si žiaľ nemôžu dovoliť dať dieťa čo i len na jeden jediný krúžok. No súd tu hovorí o viacerých krúžkoch maloletých, a to plávanie, pohybový krúžok - hip hop, turistický krúžok a futbalový krúžok. Tým samozrejme nechce, aby deti nechodili na krúžky, no je zvláštne, že ich majú toľko. Z toho je zjavné, že otec maloletých nemá čas sa toľko deťom venovať. Výdavky, ktoré súd spomenul, sú však tiež neprípustné, a to z toho dôvodu, že nie každý mesiac sa deťom kupujú plavky a okuliare na plavecký výcvik, taktiež kopačky a dres sa každý mesiac nekupujú a nehovoriac o spomenutých

sumách. Súd nepostupoval ako arbitér a suploval úlohu obdobnú s právnym zástupcom navrhovateľa. Z hľadiska určenia výšky vyživovacej povinnosti, ktorá jej bola určená prvostupňovým súdom mesačne v sume 180 eur, poukazuje na to usmernenie vydané JUDr. Čičom, predsedom senátu Krajského súdu v Trnave, z ktorého v súlade s určením vyživovacej povinnosti v praxi čerpajú a vychádzajú viaceré sudy. Uvedené opatrenie, zaužívané v súčasnosti ako konštantná judikatúra jednoznačne stanovuje, že vyživovacia povinnosť rodiča voči maloletému dieťaťu nemôže presiahnuť výšku 25% z deklarovaného príjmu rodiča.

Otec detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky detí žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť, pretože okresný súd rozhodol v záujme maloletých detí. Na námietky matky detí k jednotlivým aktivitám detí uviedol, že turistický a plavecký krúžok detí navštevujú v rámci vyučovania, plávanie majú 5. a 6. hodinu, kam idú v doprovide pani učiteľky. Pre plaveckú triedu sa rozhodli na odporúčanie imunológa, pretože ako malí bývali často chorí. Tieto dva krúžky sú síce v rámci školy, ale to neznamená, že s nimi nie sú spojené náklady. Futbalový krúžok je aktívny najmä do novembra. Chlapci trénujú mimo ich bydliska, na každý tréning, rovnako aj na zápas ich vozí. Od januára sa bude platiť za telocvičňu, nakoľko tréning vonku by bol pre deti nevyhovujúci. Okrem platby za telocvičňu, bude potrebné dokúpiť vhodnú obuv, pretože kopačky sa používajú iba na trávnik. Chlapci si vyberajú krúžky dobrovoľne, chodia tam s radosťou, pretože sú veľmi športovo založení. Od malička inklinujú k športu, preto sa snaží ich v tomto podporovať. Je smutné, že navrhovateľka opakovane hľadá zámienky na osočovanie ešte aj v tom, že deti majú svoje obľúbené aktivity. V mesiaci november kupoval chlapcom nové okuliare (148 eur), kde výdavky boli okrem iného spojené s cestou do Žiliny na očné vyšetrenia. Chlapci majú veľké zdravotné problémy s očami, dioptrie sa im neustále menia, preto je potrebné tomu prispôbiť aj rámy. Dokupoval zimné veci, ako topánky, bundy. V zime sa aktívne venujú lyžovaniu a korčuľovaniu. Aj keď sa snaží nekupovať novú výstroj, aby to bolo lacnejšie, náklady sú stále vysoké. Naozaj mu je trápne donekonečna písať tieto súkromné veci, pretože si myslí, že navrhovateľka by mala byť naopak spokojná, že sa deťom venuje a nie neustále mu sťažovať výchovu nekončiacimi súdmi. Zo správania matky za posledné roky (napr. niekoľkonásobné exekúcie, či opakujúce sa súdne návrhy na zníženie alebo zrušenie vyživovacej povinnosti) vyvodzuje, že ďalším rodičovstvom sa chcela zbaviť vyživovacej povinnosti, alebo aspoň minimalizovať jeho výšku. Rovnako je zarážajúce, že on v Považskej Bystrici má väčší príjem ako partner matky, ktorý pracuje v Bratislave, kde je omnoho väčšia možnosť zárobku. Toho času má syn už polroka, čo je dosť dlhá doba, aby si našiel zamestnanie vyhovujúce finančným potrebám rodiny s malým dieťaťom a teda nebyť odkázaní na pomoc starých rodičov. Zároveň na vysvetlenie treba uviesť fakt, že jeho čistý príjem 580 eur, ale jeho snahou (dochádzkový bonus, nadčasy) je dosiahnuť vyšší. Za to, že sa snaží o vylepšenie finančného rozpočtu, má byť podľa návrhu matky nakoniec znevýhodnený. Výživné v sume 180 eur bolo určené v r. 2010 a od toho času nepožiadal o jeho zvýšenie, aj napriek skutočnosti, že matka mala priemerný čistý zárobok 812 eur. Vtedy nechcela posilať deťom 25% zo svojho príjmu, ako chce teraz. Je smutné, že keď bola jej finančná situácia omnoho lepšia ako teraz, deťom ani raz za celý čas neposlala ani o euro viac. Práve naopak, opakovane musel o výživné bojovať exekučnou cestou.

Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniu matky detí písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vecne správny. O odvolaní matky rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p., rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o obmedzení rodičovských práv možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Hmotnoprávna úprava v ust. § 78 Zákona o rodine vo svojej hypotéze určuje predpoklady na zmenu predchádzajúcej úpravy výživného.

Zákonným predpokladom je zmena pomerov (§ 78 ods. 1) a vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3, tzv. valorizačná klauzula).

Súdna prax za zmenu pomerov považuje významnú zmenu tých právne významných okolností, ktoré boli podkladom pri predchádzajúcej úprave rozsahu vyživovacej povinnosti. Za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa sa považuje vzrast nákladov na základné a kultúrno-spoločenské potreby

maloletého, ktoré s vekom narastajú. Na strane povinného rodiča súdna prax považuje za zmenu pomerov objektívnu zmenu v jeho príjmových a majetkových pomeroch, vznik alebo zánik vyživovacej povinnosti a podobne.

Ak súd po porovnaní pomerov v čase skoršej úpravy výživného a aktuálnych pomerov účastníkov, dospeje k záveru, že došlo k zmene pomerov, posúdi, či a v akom rozsahu je opodstatnená zmena rozsahu vyživovacej povinnosti, pritom vychádza zo zákonnej úpravy v ust. § 62 Zákona o rodine. V zmysle § 62 ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. V zmysle § 62 ods. 4, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

V posudzovanej veci okresný súd postupoval pri posudzovaní návrhu matky na zníženie rozsahu je vyživovacej povinnosti v intenciách citovanej právnej úpravy, ktorú na svoje zistenia správne aplikoval a interpretoval.

Správne sú jeho závery o komplexných pomeroch matky detí, ktoré porovnal s jej pomermi v čase predchádzajúcej úpravy výživného v roku 2011.

V čase predchádzajúcej úpravy výživného bol zistený príjem matky vo výške 580 eur mesačne. Žila s partnerom, nemala ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Aktuálne je matka detí na materskej dovolenke. Dňa 27.04.2015 sa jej narodil syn L.. Nesprávne tvrdila, z čoho vychádzal aj okresný súd pri prvom rozhodnutí, že jej príjem je na materskej dovolenke vo výške 198,40 eur. Po doplnení dokazovania okresným súdom však bolo zistené, že matka detí má príjem 604,69 eur (správne 672,40 eur) podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne č. I. 64 spisu, má ho teda vyšší než pri skoršej úprave jej vyživovacej povinnosti k maloletým deťom v roku 2011. K svojmu dieťaťu z terajšieho vzťahu má zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorú si však plní výkonom starostlivosti o dieťa, preto finančné náklady na dieťa by mal znášať jej partner.

Za situácie, že príjem matky dieťaťa je vyšší, ako bol pri predchádzajúcej úprave výživného a objektívne došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, a to v súvislosti s ich vekom, ale najmä nástupom do školy. Nástup detí do školy považuje súdna prax za takú zmenu pomerov na strane detí, na základe ktorej, za splnenia zákonných predpokladov na strane povinného rodiča (§ 62 Zákona o rodine), možno zvýšiť rozsah vyživovacej povinnosti k nim.

V posudzovanej veci síce matke maloletých detí vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému L., ktorú si však plní výkonom osobnej starostlivosti o toto dieťa, jej príjem je oproti roku 2011 vyšší - 580 eur vtedy, aktuálne 672,40 eur, došlo tiež k zmene pomerov na strane maloletých detí v podobe objektívneho rastu nákladov na ich komplexnú výživu, preto odvolací súd, zhodne s okresným súdom, dospel k záveru, že návrh matky na zníženie výživného nie je dôvodný.

Rozsudok okresného súdu vychádza zo skutkových záverov, ktoré zodpovedajú výsledkom dokazovania, najmä je významnou okolnosťou výška príjmu matky, ktorá v konaní uvádzala nesprávne údaje a súd zistil od príslušnej inštitúcie správnu výšku jej príjmu.

Vzhľadom na uvedené, matkou detí uplatnený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. - nesprávny skutkový záver, nie je uplatnený opodstatnene, preto bolo potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .